

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**



Факультет історії, політології і міжнародних відносин

Кафедра міжнародних відносин

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**Вступ до спеціальності (міжнародні відносини)**

Освітня програма «Міжнародні відносини, суспільні  
комунікації та регіональні студії»

Спеціальність 291 «Міжнародні відносини, суспільні  
комунікації та регіональні студії»

Галузь знань 29 «Міжнародні відносини»

Затверджено на  
засіданні кафедри  
міжнародних відносин  
Протокол № 1 від 29 серпня 2022 р.

м. Івано-Франківськ – 2022

## ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

## 1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Вступ до спеціальності (міжнародні відносини)
Освітня програма	Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії
Галузь знань	29 Міжнародні відносини
Освітній рівень	бакалавр
Статус дисципліни	обов'язкова дисципліна
Курс / семестр	1/1
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 12 год. Практичні заняття – 18 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	<a href="https://test-d-learn.pnu">https://test-d-learn.pnu</a>

## 2. Опис дисципліни

### Мета та цілі дисципліни

**Метою** викладання навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності (міжнародні відносини) є ознайомлення студентів з особливостями навчання в університеті; історією, структурою та діяльністю університету і кафедри; вивчення механізму організації навчального процесу і вимог до студентів; формування початкової уяви про професійну діяльність у сфері міжнародних відносин.

**Основними цілями вивчення дисципліни є:** опанування студентами понятійно-категоріального апарату; засвоєння матеріалу з курсу при допомозі поданих викладачем методичних рекомендацій, підготовлених семінарських занять, самостійної роботи, індивідуальної роботи; вміння застосовувати набуті знання у майбутній професійній діяльності.

### Компетентності

#### **Інтегральна компетентність:**

Здатність аналізувати та розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в сфері міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій, зовнішньополітичної діяльності держав, міжнародних взаємодій між державами, міжнародними організаціями та недержавними акторами, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов та передбачає застосування теорій суспільних наук та спеціальних наукових методів дослідження проблем міжнародних відносин.

#### **Загальні компетенції:**

**ЗК1** Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України.

**ЗК 2** Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі і знань про природу і суспільство, та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового образу життя.

**ЗК5** Здатність працювати в міжнародному контексті.

**ЗК8** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

**ЗК9** Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

**ЗК10** Здатність спілкуватися державною мовою як усно так і письмово.

#### **Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:**

**СК2** Здатність аналізувати міжнародні процеси у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.

**СК3** Здатність оцінювати стан та напрям досліджень міжнародних відносин та світової політики у політичній, економічній, юридичній науках, у міждисциплінарних дослідженнях.

**СК6** Здатність застосовувати засади дипломатичної та консульської служби, дипломатичного протоколу та етикету, уміння вести дипломатичне та ділове листування (українською та іноземними мовами).

**СК7** Здатність аналізувати міжнародні інтеграційні процеси у світі та на Європейському континенті, та місце в них України.

**СК8** Усвідомлення національних інтересів України на міжнародній арені.

**СК13** Здатність аналізувати діяльність міжнародних недержавних акторів та транснаціональні відносини.

### Програмні результати навчання

**РН09** Досліджувати проблеми міжнародних відносин, регіонального розвитку, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, із використанням сучасних політичних, економічних і правових теорій та концепцій, наукових методів та міждисциплінарних підходів, презентувати результати досліджень, надавати відповідні рекомендації.

### 3. Структура дисципліни

№ з/п	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	<b>Тема 1.</b> Студент у системі вищої освіти України	Ознайомити студентів із особливостями навчання у вищому навчальному закладі, розкрити суть Болонського процесу та охарактеризувати його основні принципи. Ознайомитись з історією створення Університету. Ознайомитись з місцем університету в рейтингах, учасник консорціумів. Розуміти місію, бачення, цінності ПНУ. Ознайомитись з міжнародною та науковою діяльністю Університету. Вивчити структуру університету. Дізнатись про функціонування кафедри. Ознайомитись з унікальними можливостями для студентів університету.	Контрольні запитання, виконання завдань, підготовка мультимедійної презентації, завдання для самостійної роботи (тести)
2.	<b>Тема 2-3.</b> Міжнародні системи, міжнародні відносини і міжнародна політика в контексті глобального розвитку	Ознайомитись із поняттями «міжнародна система», «міжнародні відносини», «глобалізація», «зовнішня політика». Ознайомитись з етапами становлення історичних типів міжнародних систем, їх особливостями та характеристиками, основними тенденціями розвитку сучасної міжнародної системи. Дізнатись та з'ясувати, яку роль відіграє Україна в цій системі. Ознайомитись із основними принципами міжнародних відносин.	Контрольні запитання, виконання завдань, підготовка мультимедійної презентації, завдання для самостійної роботи (тести)
3.	<b>Тема 4.</b> Дипломатія як наука і знаряддя реалізації міжнародних відносин	Визначити сутність поняття «дипломатія», ознайомитись з етапами становлення дипломатії, дізнатись про функції дипломатії.	Контрольні запитання, виконання завдань, підготовка мультимедійної презентації, завдання для самостійної роботи (тести)
4.	<b>Тема 5.</b> Становлення і розвиток української дипломатії	Ознайомитись із становленням дипломатії України в контексті багатовікового українського державотворення, розуміти особливості становлення зовнішньої політики незалежної України, знати Принципи, форми організації та методи роботи дипломатичної	Контрольні запитання, виконання завдань, підготовка мультимедійної презентації, завдання для самостійної роботи

		служби України.	(тести)
5.	<b>Тема 6.</b> Політика як суспільний феномен	Ознайомитись із сутністю поняття «політика», розуміти мету політики, знати її предмет, структуру. Дізнатись про групи суб'єктів політики та функції політики.	Контрольні запитання, виконання завдань, підготовка мультимедійної презентації, завдання для самостійної роботи (тести)

#### 4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Семінарські заняття	20
Бали за контрольну роботу	20
Бали за індивідуальну роботу	10
Іспит	50
Максимальна кількість балів	100

#### 5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Робота на парах	Оцінка за контрольну роботу	Оцінка за індивідуальну роботу	Оцінка за самостійну роботу	Іспит	Разом
20	20	5	5	50	100
•	<ul style="list-style-type: none"> <li>Оцінювання відповідей студентів на <i>практичних (семінарських)</i> заняттях відбувається за 5 бальною шкалою. По завершенні теоретичного навчання максимальний бал за усі отриманні заняття у підсумку може скласти 20 балів.</li> <li><i>Контрольна робота</i> передбачає проходження тестів для перевірки засвоєних знань. Оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множиться на ваговий коефіцієнт 0,2, відповідно максимальний бал може скласти 20 балів</li> <li>Оцінювання <i>індивідуального завдання</i> (максимально 10 балів) передбачає підготовку розрахунково-графічної роботи у формі презентації та її аудиторний захист. Студенти, відповідно до запропонованих тематик готують інформаційний (20–25 слайдів) та розрахунково-графічний матеріал (власно розроблений картографічний, статистичний, табличний матеріал) щодо своєї теми із списком використаних інформаційних джерел. При оцінюванні роботи береться до уваги структурованість викладання змісту роботи, повнота розкриття теми, самостійність в розв'язанні</li> </ul>				

	<p>проблематики, власні форми систематизації та представлення інформації.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>Іспит</i> передбачає проходження тестів для перевірки засвоєних знань. Оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множить на ваговий коефіцієнт 0,5, відповідно максимальний бал може скласти 50 балів</li> <li>• <i>Підсумкова оцінка</i> за вивчення дисципліни складається із математичної суми балів за роботу на семінарах (максимально – 20 балів), за контрольну роботу (максимально – 20), за індивідуальне завдання (максимально – 10) і оцінки за іспит (максимальний бал – 50 балів), що в сумі максимально може скласти 100 балів.</li> <li>• При виставленні балів за модульний контроль оцінюються: рівень теоретичних знань та практичні навички з тем, включених до змістових модулів, самостійне опрацювання тем, опрацювання завдань, підготовка презентацій доповідей, підготовка індивідуальних завдань тощо.</li> </ul> <p><i>Критерії оцінювання за 100-бальною шкалою:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>90-100 балів</i> – Студент вільно володіє навчальним матеріалом; висловлює свої думки; творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань; комунікативні уміння та навички сформовані на високому рівні; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання і оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань.</li> <li>• <i>70-89 балів</i> – Студент вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні граматичні помилки у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці; за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдань.</li> <li>• <i>50-69 балів</i> – Студент володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно; на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків; знайомий з основними поняттями навчального матеріалу; комунікативні уміння та навички сформовані частково; під час відповіді допускаються суттєві граматичні помилки; має елементарні нестійкі навички виконання завдань; планує та виконує частину завдань за допомогою викладача.</li> <li>• <i>Менше 50 балів</i> – У студента не сформовані комунікативні уміння та навички; студент допускає велику кількість граматичних помилок, що ускладнює розуміння; студент не володіє навчальним матеріалом; виконує лише елементарні завдання, потребує постійної допомоги викладача.</li> </ul>
--	---

### **Критерії поточного оцінювання:**

Відповідно до [Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника»](#) (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019 р.; із



внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) та Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (Нова редакція) (введено в дію наказом ректора № 361 від 31.07.2020 р.) знання оцінюються як з теоретичної, так і з практичної підготовки відповідно до національної шкали за такими критеріями:

- «відмінно» – здобувач освіти міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;

- «добре» – здобувач освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного матеріалу;

- «задовільно» – здобувач освіти в основному опанував теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю;

- «незадовільно» – здобувач освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані.

## 6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа (відеофайли, рисунки, схеми)
<b>Література:</b> <b>Основна</b>	
1. Студентський пугівник. URL: <a href="https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/%D0%A1%D1%82%D1%83%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D1%82%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9_%D0%BF%D1%83%D1%82%D1%96%D0%B2%D0%BD%D0%B8%D0%BA_2022-%D0%9F%D0%9D%D0%A3.pdf">https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/%D0%A1%D1%82%D1%83%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D1%82%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9_%D0%BF%D1%83%D1%82%D1%96%D0%B2%D0%BD%D0%B8%D0%BA_2022-%D0%9F%D0%9D%D0%A3.pdf</a>	
2. Камінський А. Вступ до міжнародних відносин: Курс лекцій. – Львів: Світ, 1995. – 144 с.	
3. Пілішек С. О. Формування навичок професійного спілкування у полікультурному середовищі у майбутніх фахівців з міжнародних відносин / С. О. Пілішек // Наук. записки. Сер.: Філологічна / Нац. ун-т «Острозька академія». – Острог, 2012. – Вип. 30. – С. 245-247.	
4. Герасимчук Т., Киридон А., Троян С. Наука про міжнародні відносини (базові категорії, методи, концепції): Навч. посібник/Т. Герасимчук, А. Киридон, С. Троян. – Рівне, 2007.	
5. Мальський М. З., Мацях М. М. Теорія міжнародних відносин: Підручник /М.З. Мальський, М.М. Мацях. – К.: Знання, 2007. – 461 с.	
6. Толстов С. Міжнародна система початку XXI століття/С. Толстов//UA Foreign affairs – 2013 - №9. – С. 8-11.	
7. Троян С.С. Сучасні міжнародні відносини: основні тенденції еволюції – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <a href="http://vmv.kymu.edu.ua/v/08/troyan_ss.htm">http://vmv.kymu.edu.ua/v/08/troyan_ss.htm</a> .	
8. Макаренко Є.А., Піпченко Н.О. Віртуальна дипломатія. – К.: Lat&K, 2010. – 302 с.	
9. Стецюк Н.М. Національна політика владних структур щодо українців у Польщі в	

перші повоєнні роки //Сторінки воєнної історії. Збірник наук. Праць. – К.,2013. – Вип.16. – С.231–245.

10. Стецюк Н., Франків Ю. Політика канцлера Німеччини Ангели Меркель з приводу побудови Північного потоку-2. Вісник Прикарпатського університету. Політологія, Вип.14. 2020. С.224-231.
11. Stetsiuk N., Boichuk O., Strutyńska T. Politization of history and its role on the international relations: theoretical and empirical analysis on example of polish-german relation. Vol 1 No 151 (2022): Actual Problems of International Relations. Pp. 10-26. URL: <http://apir.iir.edu.ua/index.php/apmv/article/view/3817>

#### Додаткова

#### Законодавчі акти, нормативні документи, інструктивні, методичні матеріали та рекомендації міністерств і відомств:

Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: <http://www.kmu.gov.ua/>

Нормативно-правова база України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua>

Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.rada.gov.ua/>

Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>




Офіційний сайт Міністерства закордонних справ України. URL: <https://mfa.gov.ua/>

Наукова бібліотека ПНУ. URL: <http://lib.pnu.edu.ua/>

Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua/>

Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого. URL: <https://nlu.org.ua/>

## 7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра міжнародних відносин м. Івано-Франківськ, вул. Чорновола 1, каб. 103  (0342) 75-20-27  <a href="mailto:kmv@pnu.edu.ua">kmv@pnu.edu.ua</a>  Сторінки в соцмережах:  <a href="https://www.facebook.com/pnuir">https://www.facebook.com/pnuir</a>  <a href="https://www.instagram.com/pnu_international_relations/">https://www.instagram.com/pnu_international_relations/</a>
---------	--

Викладач



Стецюк Наталія Миколаївна  
– кандидат історичних наук, доцент кафедри міжнародних відносин

Контактна  
інформація  
викладача



[nataliia.stetsiuk@pnu.edu.ua](mailto:nataliia.stetsiuk@pnu.edu.ua)

## 8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету. Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: <a href="https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/">https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/</a>
Пропуски занять (відпрацювання)	Можливість і порядок відпрацювання пропущених здобувачем освіти занять регламентується <a href="#">Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника»</a> (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.).
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	У разі виконання завдання здобувачем освіти пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання – «незадовільно», відповідно до <a href="#">Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника»</a> (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.).
Невідповідна поведінка під час заняття	Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до <a href="#">Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти»</a> (затверджене наказом Міністерства України № 245 від 15.07.1996 р.).
Додаткові бали	Студент має змогу також отримати <b>додаткові бали</b> , пройшовши навчальний курс у вигляді неформальної освіти з отриманням сертифікату в межах тематики дисципліни впродовж навчального семестру; взявши участь у науковому, освітньому чи прикладному проєкті, конференції, круглому столі, інших видах наукової активності, які відповідають профілю дисципліни; опублікувавши наукову працю, яка відповідає профілю дисципліни. Відповідно до <a href="#">Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника»</a> (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.). відповідні студенти можуть отримати додаткові бали на підставі рішенням кафедри міжнародних відносин.
Неформальна освіта	Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується <a href="#">Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»</a> (введено в дію наказом ректора № 819 від 29.11.2019; із внесеними змінами

	<a href="#">наказом № 80 від 12.02.2021 р.</a>
--	--

**Викладач**

**Стецюк Н. М.**